

LBRIS

We know
books

JANICE HADLOW

Cealaltă soră Bennet

Traducere:
Monica Grecu

NICULESCU  fiction

Cuprins

Partea întâi 7

Partea a doua 233

Partea a treia 331

Partea a patra 505

Partea a cincea 611

Capitolul 1

Este o realitate tristă a vieții aceea că, dacă o tânără are ghinionul de a veni pe lume fără posibilități, ar face bine să se străduiască din toate puterile să se asigure că măcar se naște frumoasă. Să fii săracă și frumoasă este o nenorocire, dar să fii și fără niciun ban, și lipsită de farmec este o soartă cu adevărat crudă.

Patru dintre cele cinci surori Bennet din Meryton, Hertfordshire, avuseseră atâta minte încât să se bucure de o înfățișare suficient de plăcută pentru a fi considerate frumuseți în cercurile restrânse din care făceau parte. Jane, cea mai mare, era și cea mai interesantă, farmecul chipului și al siluetei fiindu-i sporit de modestia caracterului. Elizabeth, cea de-a doua soră, compensa prin spirit și vivacitate orice mici deficiențe ale înfățișării ei, în timp ce Catherine și Lydia, cele mai mici dintre surori, se bucurau de toată proșpețimea tinereții, însoțită de o dispoziție pentru râs și flirt, ceea ce le recomanda foarte mult tinerilor cu înclinații la fel de zgomotoase și de nediscriminatorii ca ale lor. Doar Mary, fiica mijlocie, nu avea nici frumusețe, nici spirit, nici farmec; surorile ei străluceau atât de puternic, încât păreau să anuleze eșecul ei și, de fapt, îi eclipsau cu totul prezența,

astfel că, în timp ce fetele creșteau, familia Bennet era considerată una dintre cele mai plăcute din vecinătate.

Cu toate acestea, era de notorietate faptul că perspectivele fetelor Bennet erau mult mai puțin de invidiat decât frumusețea lor. La prima vedere, familia părea destul de prosperă. Erau principalii locuitori ai satului Longbourn, iar casa lor, așa solidă și neînsemnată cum era, compensa prin confort ceea ce îi lipsea în eleganță. Aveau oameni care să servească la masă, o bucătăreasă și un angajat care se ocupa de grădină. Și, deși proprietățile domnului Bennet nu erau numeroase, erau suficiente pentru a-i susține creditul de gentleman la bancă. Puține dintre familiile cu care erau apropiați erau suficient de bogate sau de nobile pentru a-i privi de sus, iar soții Bennet erau considerați, cel puțin în public, ca fiind personaje eminentamente respectabile ale societății din Hertfordshire.

Dar, la țară, nicio familie nu-și poate ține cu adevărat problemele pentru ea, așa că toată lumea știa că prosperitatea afișată de familia Bennet se sprijinea pe baze foarte nesigure. Proprietatea lor era supusă unui drept de moștenire care nu permitea să fie dobândită decât de moștenitorii de sex masculin; dacă nu se naștea niciun fiu Bennet, averea urma să treacă în cele din urmă în mâinile vărului domnului Bennet. La început, acest lucru părea destul de lipsit de importanță. Cum la Longbourn sosea copil după copil cu o regularitate promițătoare, cu siguranță era doar o chestiune de timp până când mult-așteptatul băiat Bennet avea să-și facă apariția, chiar și cu întârziere. Dar când numărul fetelor a ajuns la cinci și era clar că nu se mai puteau aștepta alți copii, această obligație a aruncat o umbră tot mai întunecată asupra fericirii familiei. La moartea domnului Bennet,

văduva și fiicele sale ar fi rămas doar cu cinci mii de lire sterline investite cu patru la sută dobândă și cu o dependență umilitoare de mila nesigură a unei rude îndepărtate și necunoscută. Prietenii lor nu erau lipsiți de compasiune față de situația dificilă a familiei Bennet, dar înțelegerea nu le diminuă cu nimic curiozitatea în legătură cu ceea ce avea să se întâmple, căci ce ar putea fi mai interesant decât să urmărești la fața locului probabila distrugere și destrămare a averii unei întregi familii?

Domnul Bennet refuza să-și mulțumească vecinii prin afișarea oricărui semn de dezamăgire evidentă față de cruda farsă a sorții care le privase pe cele care depindeau de el de siguranța de care, mai demult, se așteptase cu atâta încredere să se bucure. Pentru cei din afară, imaginea lui a rămas ceea ce fusese întotdeauna: era un om care privea lumea detașat, amuzat și aparent resemnat în fața unui rezultat pe care nu-i stătea în putere să-l schimbe. Față de familia sa, părea prea puțin îngrijorat. Poate că în orele lungi pe care le petrecea în bibliotecă sa se lupta cu el însuși pentru a găsi un răspuns la situația lor. Dacă așa era, nu le-a împărtășit nici neliniștile, nici concluziile sale.

Soția lui nu avea o atitudine atât de reținută ca a lui. Doamna Bennet nu se gândea la nimic altceva decât la greutățile care o așteptau pe ea și pe fiicele ei după moartea domnului Bennet și era adesea auzită plângându-se despre nedreptatea dreptului de moștenire, atât acasă, cât și aiurea. Nervii ei, declara ea, nu puteau face față tensiunii pe care o abătea asupra lor o asemenea întâmplare nefericită. Cum ar fi putut cineva să aibă conștiința de a le sechestra moștenirea fiicelor ei, ea nu putea să înțeleagă; dar dacă nu se făcea ceva în această privință, avea să-i cuprindă dezastrul

pe toți. Era o femeie fără prea multă inteligență și cu prea puțină imaginație, dar era deosebit de energică și de pragmatică, dedicându-se cu toată tenacitatea de care dispunea găsirii unei soluții pentru situația lor. A fost curând convinsă că nu exista decât un singur răspuns la situația deplorabilă în care se aflau fiicele ei: trebuiau să se căsătorească, cât mai repede și cât mai avantajos posibil. Dacă tatăl lor nu le putea asigura viitorul fiicelor sale, trebuiau să apeleze la un soț pentru a îndeplini acest lucru.

Să-și vadă fiicele căsătorite cu bărbați cu mijloace financiare respectabile ar fi alinat multe dintre temerile doamnei Bennet; dar să și le imagineze unite cu soți cu venituri uriașe și proprietăți substanțiale ar fi fost pentru ea o bucurie pe care contemplarea frecventă a ideii nu avea cum să o diminueze. Nimic nu o făcea mai fericită decât să se gândească la ele ca la proprietățile unor case elegante și a unor parcuri, cu certitudinea că nu aveau să mai audă niciodată de temutul *drept de moștenire*. Era conștientă, desigur, că bărbații bogați în căutare de soții nu erau ușor de găsit și că erau încă și mai greu de prins, mai ales de către fete fără zestre mare. Dar ea era neînfricată. Fiicele ei, credea ea, posedau un avantaj care le-ar fi permis să triumfe asupra tuturor asperităților: alte fete puteau fi bogate, dar fiicele ei erau frumoase. Aceasta, era sigură doamna Bennet, era binecuvântarea care avea să le aducă bogăția. Frumusețea lor avea să atragă bărbații cei mai eligibili, orbindu-i pe aceștia din urmă, câștigându-le inimile și convingându-i să ignore îndemnurile reci și mercantile ale bunului simț. Pentru doamna Bennet era o profesiune de credință faptul că, dacă nu era posesoarea a zece mii de lire sterline în mână, un chip

frumos era cel mai valoros bun pe care o tânără femeie îl putea avea.

Propria ei experiență îi confirma părerea, căci, cu vreo douăzeci și cinci de ani înainte, frumusețea tinerească a doamnei Bennet fusese cea care îl dusesese la altar pe un domn Bennet înnebunit de farmecele ei, depășind toate obstacolele care păreau să stea în calea uniunii lor. Privindu-i chipul frumos, nu însemnase nimic pentru el faptul că tatăl ei era doar un avocat de la țară care avea un birou în Meryton sau că fratele ei locuia la mică distanță de propriile depozite din Cheapside. Fusese hotărât să se căsătorească cu ea și, împotriva tuturor sfaturilor, o făcuse. În general, doamna Bennet se considerase mulțumită de rezultat. Era adevărat că domnul Bennet era un bărbat capricios care o tachina mai mult decât credea ea că se cuvine. Dar, în calitate de stăpână a Longbourn-ului, ea avea la dispoziție o proprietate suficient de mare pentru a-și satisface vanitatea, în timp ce rangul soțului ei îi asigura plăcerea de a-și privi de sus cunoștințele mai puțin norocoase cu orice ocazie posibilă. Pentru domnul Bennet, însă, beneficiile căsătoriei sale fuseseră mult mai puțin evidente. Eșecul său de a-și pune problema dacă și caracterul soției sale avea să-i aducă la fel de multă plăcere ca înfățișarea ei avusese consecințe mai grave și mai durabile. Superficialitatea minții doamnei Bennet și natura limitată a intereselor ei au făcut ca parteneriatul lor să nu poată fi niciodată unul de la egal la egal. Ea nu putea fi nici tovarășa, nici prietena lui. Frumusețea ei fusese suficientă pentru a-l cuceri, dar, așa cum a înțeles curând domnul Bennet, nu era suficientă pentru a-l face fericit.

Din fericire pentru doamna Bennet, ea nu era o femeie predispusă spre reflecție și, dacă soțul ei regreta acum principiile pe baza cărora își alesese soția, ea rămăsese neștiutoare. Drept urmare, prejudecățile ei supraviețuiseră fără a fi afectate. Nu prețuia alte calități ale caracterului feminin decât frumusețea. Inteligența și intelectul, bunătatea și buna dispoziție nu contau deloc pentru ea. Frumusețea era mai presus de orice alt atribut. La fiicele ei, nu prețuia nimic mai mult decât capacitatea lor de a se face plăcute.

Doamna Bennet avea toate motivele să fie mulțumită în această privință de patru dintre fetele ei. În privința lui Jane nutrea cele mai mari speranțe posibile, căci, așa cum îi expunea adesea domnului Bennet, nu era cu puțință ca fata să se fi născut atât de frumoasă degeaba. Alte trei surori, chiar dacă nu erau la fel de binecuvântate ca Jane, erau totuși, în opinia doamnei Bennet, suficient de distinse pentru a atrage atenția oriunde mergeau. Doar una dintre fiicele ei o dezamăgise. Mary făcuse greșeala de a nu avea nici înfățișarea, nici farmecul pe care îl împărțeau toate celelalte femei din familia Bennet. Acesta era un păcat pentru care, în ochii doamnei Bennet, nu putea fi iertată, așa cum Mary însăși descoperise rapid.

Capitolul 2

Mary nu-și putea aminti exact când a descoperit că e o ființă banală. Nu credea că-și dăduse seama de asta când, fiind foarte mică, se jucase fericită cu Jane și Elizabeth, alergând prin grădină cu pete de iarbă pe rochie; sau când se înghesuiseră împreună în fața focului din camera copiilor, încălzindu-și picioarele pe grilajul din fața șemineului. Nu credea că-și dăduse deja seama când doamna Hill, menajera mamei, o spălase pe față în fiecare dimineață și îi legase un șortuleț curat peste rochie. Cu siguranță nu știa când ea și surorile ei mai mari se grăbeau în bucătărie în zilele de copt, cerșind o coajă de pâine caldă pe care o luau cu ele și o mâncau împreună în spatele tufișurilor, râzând de parcă n-ar fi avut de gând să se oprească niciodată. Atunci, se gândea ea, fusese fericită. Dar, pe când avea șapte sau opt ani, începuse să bănuiască că ceva nu era în regulă. Văzuse că mama ei se uita adesea la ea cu o expresie pe care nu o arăta către Jane sau Lizzy. Era ceva între iritare și nedumerire, Mary nu era foarte sigură care dintre ele, dar ajunsese să o recunoască foarte bine. Întotdeauna urma o somație.

— Vino aici, copilă, și lasă-mă să te privesc.

Mary se dădea jos de pe scaun și traversa salonul până la locul unde stătea doamna Bennet, neliniștită sub privirea

mamei, care i-ar fi aranjat panglicile din păr, i-ar fi legat din nou eșarfa, i-ar fi tras rochia încoace și încolo. Dar indiferent ce o deranja pe doamna Bennet, niciuna dintre încercările ei de a o corecta nu era satisfăcătoare. Strângea din buze și privea în altă parte, frustrată, făcându-i semn fiicei sale să se întoarcă la locul ei, fără cuvinte. Mary știa că-și dezamăgise mama, chiar dacă nu știa încă în ce fel dăduse greș.

Dar ea era o fată deșteaptă și a înțeles repede ce însemnau suspinele, încruntările și respingerile. Nu a putut să nu observe că doamna Bennet nu vorbea niciodată despre înfățișarea ei cu plăcerea cu care le descria pe surorile mai mari.

— Jane este frumoasă ca un înger, declara adesea mama ei, privindu-și fiica cea mare cu o mândrie transparentă. Este o plăcere doar să o privești.

Jane își lăsa capul în jos, pentru că era o fată modestă, iar complimentele o făceau să roșească. Nu se uita la Elizabeth, care, atunci când îngâmfa doamnei Bennet devenea excesivă, atrăgea privirea surorii sale și încerca să o facă să râdă. În ce o privește pe Elizabeth, înfățișarea acesteia nu era atât de mult pe gustul mamei ca cea a lui Jane. Ochii ei negri și zâmbetul sclipitor sugerau prea mult caracterul ei plin de viață pentru a câștiga aprobarea doamnei Bennet din toată inima. Era prea amuzată de lume pentru a se califica drept o frumusețe adevărată; dar, cu toate reticențele ei, ochiul evaluator al doamnei Bennet recunoștea că era ceva la Lizzy care o atrăgea. Deși o certa adesea pe cea de-a doua fiică a ei pentru sarcasmul remarcilor ei și independența spiritului, nu se plângea de aspectul ei.

Pe măsură ce a crescut, Mary a așteptat cu speranță ca doamna Bennet să îi adreseze și ei cuvinte de apreciere

similare. La început, și-a imaginat că aprobarea mamei avea să vină de la sine cu timpul, că ajungea la o vârstă la care s-ar putea bucura de admirația ei. Dar nici măcar atunci când acorda o atenție sporită îngrijirii propriei persoane, asigurându-se că ciorapii îi erau drepti, fața curată și părul bine periat, mama ei tot nu avea niciun cuvânt bun de spus. Lună de lună a așteptat, anticipând cu nerăbdare momentul în care doamna Bennet avea să găsească la ea ceva de laudat. Poate că ochii ei ar putea fi considerați frumoși, sau silueta ei grațioasă. Poate că părul ar putea fi cea mai bună trăsătură a ei. Nu-i păsa ce parte a ei credea doamna Bennet că merită să fie remarcată; orice ar fi fost de ajuns, atât timp cât îi dădea șansa de a-și lua locul printre surorile ei în lumina aprobării mamei lor.

Mary avea zece ani când a înțeles că acest lucru nu avea să se întâmple niciodată. Era o după-amiază călduroasă. Doamna Bennet lua ceaiul cu sora ei, doamna Phillips. Jane și Lizzy dispăruseră la auzul sosirii mătușii lor, lăsând-o pe Mary singură, cocoțată pe canapea, răsucindu-și vârfulurile părului în mâini, dorindu-și cu disperare să fie în altă parte. Nici mama, nici mătușa ei nu-i dădeau atenție. Conversația lor divagase, de la probabilitatea ca bucătăreasa lui Lady Lucas să o părăsească – „și chiar înainte să înceapă sezonul de conserve” – până la probabilitatea ca soția vicarului să se pregătească de naștere chiar în acea săptămână. Dar când vocea doamnei Phillips scăzuse la o șoptă și ea se aplecase în față pentru a împărtăși o bârfă deosebit de specială, doamna Bennet fusese brusc alertată de prezența fiicei sale.

— Mary, du-te în bucătărie și mai adu niște zahăr. Ia zaharnița. Acum, te rog.

Încântată că fusese eliberată, Mary zăbovise cât putuse de mult pentru a-și îndeplini misiunea, lălăindu-se înapoi pe hol, lovindu-și pantofii de dale pentru a vedea cât de mult praf putea ridica. La ușa salonului de dimineață, se oprise să-și netezească rochia când, ieșind din murmurul scăzut al conversației, își auzise propriul nume pronunțat. Ea știa că ar fi trebuit să spună că e acolo – doamna Hill îi explicase adesea că aceia care ascultau pe la uși nu auzeau niciodată lucruri bune despre ei înșiși – dar îi era imposibil să se retragă.

— Cred că Mary arată mai bine astăzi, remarcase doamna Phillips. Un pic mai puțin palidă decât de obicei.

Doamna Bennet pufnise.

— Este drăguț din partea ta să spui asta, soră, dar mă tem că nu pot fi de acord. Pentru o fată atât de tânără, nu are niciun fel de prospețime. Nu ca Jane și Lizzy. Prospețimea lor este întotdeauna remarcată.

— Într-adevăr, sunt foarte plăcute, fusese de acord doamna Phillips cu amabilitate. Și mă îndoiesc că Mary va fi vreodată admirată așa cum sunt ele. Dar, soră, mă întreb dacă nu cumva ești cam dură când o judeci așa? Poate că pare așa din cauza comparațiilor. Dacă Jane și Lizzy ar fi mai puțin frumoase, atunci ea ar putea părea mai frumoasă în ochii tăi?

— Aș vrea din toată inima să ai dreptate, dar mă tem că nu intră în discuție comparațiile. Mary este pur și simplu foarte banală, asta e tot. Eu dau vina pe moștenirea din partea domnului Bennet. Noi, cei din familia Gardiner, am fost întotdeauna remarcați pentru aspectul nostru.

Doamna Phillips își mai turnase ceai și căutase zaharnița.

— Ei bine, îmi pare foarte rău pentru fată. Nu poate fi ușor să fii singura rățușcă urâtă printre atâtea lebede.

— Da, este o mare dezamăgire pentru mine și îmi face foarte rău la nervi. Dar am constatat că, odată ce mă uit la celelalte fiice ale mele, mă simt repede mai bine. Unde o fi acum, cu zahărul acela?

Mary intrase în cameră, cu ochii în podea. În timp ce punea zaharnița pe masă, își strângea foarte tare degetele în jurul ei. Mătușa îi zâmbise, dar doamna Bennet nu-i dăduse atenție fetei, care se strecura afară din cameră. În hol, inima îi bătea cu putere în piept. Simțea cuvintele mamei cu o asemenea forță, de parcă ar fi lovit-o. Măcar acum știa, se gândise ea, în timp ce urca scările. Acum înțelegea. Era banală – ca un cartof fiert, ca o bucată de pânză de in nealbită, ca o farfurie întinsă albă. Intrase în dormitorul ei, trăsese scaunul spre măsuța de toaletă și aproape că își lipise fața de mica oglindă. Sticla era veche și pătată, dar oferea suficientă reflexie pentru ca Mary să se vadă clar în ea. Un chip micuț se uitase înapoi la ea, rotund și palid. Da, se gândise ea, ca o farfurie întinsă. Ochii ei cenușii, sub sprâncenele deschise, nu erau nici mari și albaștri ca ai lui Jane, nici întunecați și inteligenți ca ai lui Lizzy. Trăsăturile ei erau destul de regulate, dar nu erau distinse. Gura îi era îngustă, iar buzele subțiri. Avea un aer neliniștit, a decis ea. Fața ei nu sugera, ca a lui Lizzy, că ar putea izbucni în râs în orice moment. Părul ei era șaten-deschis. Nu era auriu și strălucitor, așa cum era cel al lui Jane. Nu avea nimic, concluzionase ea, care să atragă atenția sau care să facă pe cineva să o privească cu plăcere. Mama ei avea dreptate, nu strălucea și nici nu arăta prospețime. O vreme se privise în oglindă, sperând în continuare să găsească vreo trăsătură strălucitoare, vreun atu ascuns care să o răzbune. Cum nu găsisese